

QUÈ CAL SABER?

ADJECTIUS ACABATS EN *-AL*

Quan parlem de **virus** i d'**orgànuls cel·lulars**, sovint se'ns plantegen dubtes en relació amb els adjectius derivats acabats en *-al* i en *-ic -ica*.

Com sabeu, la forma anglesa corresponent a l'adjectiu català **víric -a** és *viral*. L'espanyol admet les formes *vírico -a* i *viral*. En francès i en italià, les úniques formes correctes són *viral* i *virale*, respectivament. En català, l'única forma recollida pel diccionari normatiu (DIEC)¹ és **víric -a**, que és, doncs, la base a partir de la qual es formen els derivats (per exemple, **antivíric -a**).

L'any 2004, però, el TERMCAT va incloure les formes **viral** —com a sinònim complementari de **víric -a**— i **antiretroviral** —com a sinònim de **antiretrovíric -a**— a la Neoloteca,² ja que són emprades sovint en la bibliografia científica. Això no obstant, com que l'única forma recollida en el diccionari normatiu és **víric -a**, cal considerar preferible aquesta forma (i les que en deriven).

Un altre anglicisme que trobem sovint és **ribosomal*. La forma catalana correcta corresponent és **ribosòmic -a**. El mateix ocorre amb **peroxisòmic -a** (no **peroxisomal*), **fagosòmic -a** (no **fagosomal*), **cromosòmic -a** (no **cromosomal*), **glioisòmic -a** (no **glioisomal*), **metasòmic -a** (no **metasomal*) i tots els adjectius derivats dels substantius acabats en *-soma*. L'adjectiu derivat de **soma** és **somàtic -a** (no **sòmic -a*).

Tanmateix, hi ha adjectius corresponents a altres orgànuls que sí que acaben en *-al*. Així, de **mitochondri** tenim **mitochondrial** (no **mitocòndric -a*).

1. INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS, *Diccionari de la llengua catalana* (en línia), 2a ed., Barcelona, IEC, 2007 (actual. 2020).

2. TERMCAT. CENTRE DE TERMINOLOGIA, *Neoloteca* (en línia), Barcelona, TERMCAT, 1999 (actual. 3 desembre 2020).